

Bài 4. NHỮNG TRẢI NGHIỆM TRONG ĐỜI

NGŨ
VĂN 6

CHÂN TRỜI

A. HOẠT ĐỘNG KHÁM PHÁ KIẾN THỨC.

1. Truyện.

Truyện là một loại tác phẩm văn học kể lại một câu chuyện, có cốt truyện, nhân vật, không gian, thời gian, hoàn cảnh diễn ra các sự việc.

HOẠT ĐỘNG KHÁM PHÁ KIẾN THỨC.

1. Truyện.

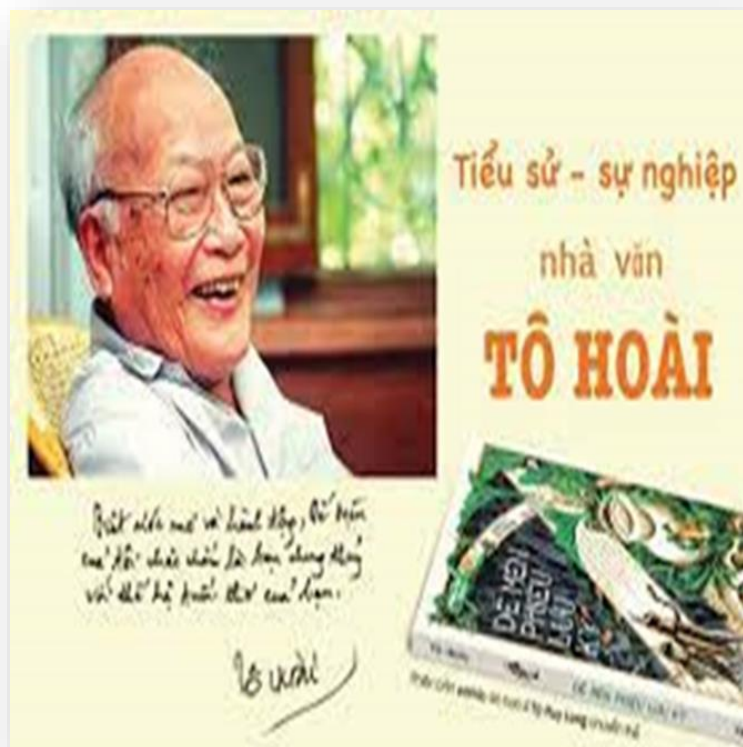
2. Truyện đồng thoại.

- ❖ Là truyện viết cho trẻ em (thiếu nhi), có nhân vật thường là loài vật hoặc đồ vật được nhân cách hóa. Các nhân vật này vừa mang những đặc tính vốn có của loài vật hoặc đồ vật vừa thể hiện đặc điểm của con người.
- **Cốt truyện:** gồm các sự kiện chính được sắp xếp theo một trình tự nhất định: có mở đầu, diễn biến và kết thúc.

I. Tìm hiểu chung

1. Tác giả: Tô Hoài

- ❖ Là nhà văn lớn, sáng tác nhiều thể loại (truyện ngắn, truyện dài, hồi kí, tự truyện). Số lượng tác phẩm đạt kỉ lục trong nền văn học Việt Nam hiện đại. Trong đó có nhiều tác phẩm viết cho thiếu nhi
- ❖ Sáng tác thiên về diễn tả những sự thật đời thường: *“Viết văn là một quá trình đấu tranh để nói ra sự thật. Đã là sự thật thì không tâm thườn, cho dù phải đập vỡ những thần tượng trong lòng người đọc”*.
- ❖ Có vốn hiểu biết sâu sắc, phong phú về phong tục, tập quán của nhiều vùng khác nhau.
- ❖ Lối trần thuật rất hóm hỉnh, sinh động nhờ vốn từ vựng giàu có, phần lớn là bình dân và thông tục nhưng nhờ sử dụng đặc địa nên đầy ma lực và mang sức mạnh lay chuyển tâm tư.

I. Tìm hiểu chung

2. Tác phẩm: Dế mèn phiêu lưu kí

“Dế Mèn phiêu lưu ký” (1941) là **truyện đồng thoại dành cho lứa tuổi thiếu nhi**, tác phẩm đã được dịch ra 40 thứ tiếng trên thế giới. Trong truyện, nhân vật chính là Dế Mèn, cậu đã trải qua muôn vạn cuộc phiêu lưu thử thách đầy mạo hiểm. Ở chặng đường ấy là những bài học giúp Dế Mèn trưởng thành và trở thành một chàng Dế cao thượng. Chúng ta có thể đúc kết kinh nghiệm từ chính nhân vật Dế Mèn đó là đi một ngày đàng học một sàng khôn.

3. Đoạn trích: *Bài học đường đời đầu tiên.*

a. **Vị trí:** Trích chương I của “ Dế Mèn phiêu lưu ký”.

b. **Đọc- kể tóm tắt**

Miêu tả Dế Mèn: Tả hình dáng. Tả hành động thói quen.

Kể về bài học đường đời đầu tiên của Dế Mèn. Dế Mèn coi thường Dế Choắt. Dế Mèn trêu chị Cốc dẫn đến cái chết của Dế Choắt.

I. Tìm hiểu chung

3. Đoạn trích: *Bài học đường đời đầu tiên.*

c. Bố cục: 2 phần

Phần 1: từ đầu đến “Tôi càng tưởng tôi là tay ghê gớm, có thể sắp đứng đầu thiên hạ rồi”: Miêu tả hình dáng, tính cách của Dế Mèn.

Phần 2: Đoạn còn lại: Diễn biến câu chuyện về bài học đường đời đầu tiên của Dế Mèn.

II. Đọc hiểu chi tiết.

1. Nhân vật Đế Mèn.

a. Ngoại hình, tính cách.

Phiếu học tập 01

Ngoại hình Đế Mèn	Hành động của Đế Mèn	Ngôn ngữ của Đế Mèn	Tâm trạng của Đế Mèn

1. Nhân vật Dế Mèn.

a. Ngoại hình, tính cách.

Ngoại hình Dế Mèn	Hành động của Dế Mèn	Ngôn ngữ của Dế Mèn	Tâm trạng của Dế Mèn
Đôi càng mẫm bóng, vuốt cứng, nhọn hoắt, cánh dài, răng đen nhánh, râu dài uốn cong, hùng dũng.	+ <i>Nhai ngoàm ngoạm.</i> + <i>Co căng lên, đập phanh phách vào các ngọn cỏ;</i> + <i>Đi đứng oai vệ;</i> + <i>Quát mấy chị Cào Cào ngụ ngoài đầu bờ; thỉnh thoảng, ngửa chân đá một cái, gheo anh Gọng Vó lấm láp vừa ngo ngác dưới đầm lên.</i>	Gọi Dế Choắt là “chú mày” với giọng điệu khinh khỉnh.. 	Hãnh hiện, tự hào cho là mình đẹp, cường tráng và giỏi.

=> Qua những chi tiết trên cho thấy Dế Mèn là một **chàng thanh niên trẻ trung, yêu đời, tự tin** nhưng vì tự tin quá mức về vẻ bề ngoài và sức mạnh của mình dẫn đến **kiêu căng, tự phụ, hống hách**, cậy sức bắt nạt kẻ yếu.